

III

(Pripravljalni akti)

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

MNENJE EVROPSKE CENTRALNE BANKE

z dne 10. oktobra 2013

o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o zagotavljanju in kakovosti statistike za postopek v zvezi z makroekonomskim neravnotežjem

(CON/2013/72)

(2014/C 14/06)

Uvod in pravna podlaga

Evropska centralna banka (ECB) je dne 2. julija 2013 in 12. julija 2013 prejela zahtevi Evropskega parlamenta oziroma Sveta za mnenje o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o zagotavljanju in kakovosti statistike za postopek v zvezi z makroekonomskim neravnotežjem⁽¹⁾ (v nadaljnjem besedilu: predlagana uredba).

Pristojnost ECB, da poda mnenje, izhaja iz členov 127(4) in 282(5) Pogodbe o delovanju Evropske unije ter člena 2 in člena 3.1 Statuta Evropskega sistema centralnih bank in Evropske centralne banke (v nadaljnjem besedilu: Statut ESCB), saj predlagana uredba vsebuje določbe, ki vplivajo na nekatere naloge in cilje ESCB. Člen 5.1 Statuta ESCB omogoča ECB, da zbira potrebne statistične podatke za izpolnjevanje nalog ESCB. V skladu s členom 5.3 Statuta ESCB mora ECB, kadar je to potrebno, prispevati k usklajevanju pravil in običajnih postopkov glede zbiranja, urejanja in razpošiljanja statističnih podatkov s področij v njeni pristojnosti. Statistika za postopek v zvezi z makroekonomskim neravnotežjem je potrebna za opredelitev denarne politike, kar je naloga ESCB v skladu s členom 127(2) Pogodbe in členom 3.1 Statuta ESCB, ter za ohranjanje stabilnosti cen, kar je poglobitveni cilj ESCB v skladu s členom 127(1) Pogodbe in členom 2 Statuta ESCB.

V skladu s prvim stavkom člena 17.5 Poslovnika Evropske centralne banke je to mnenje sprejel Svet ECB.

1. Splošne pripombe

1.1 ECB poudarja, da je pomembno zagotoviti zanesljive statistične podatke za postopek v zvezi z makroekonomskim neravnotežjem, vzpostavljen z Uredbo (EU) št. 1176/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011 o preprečevanju in odpravljanju makroekonomskih neravnotežij⁽²⁾. ECB je v enem od prejšnjih mnenj⁽³⁾ podprla uvedbo Uredbe (EU) št. 1176/2011.

1.2 V skladu s členom 4(2) Uredbe (EU) št. 1176/2011 bi morale preglednico za postopek v zvezi z makroekonomskim neravnotežjem sestavljati omejeno število ustreznih, praktičnih, preprostih, merljivih in razpoložljivih makroekonomskih in makrofinančnih kazalnikov za države članice. Poleg tega bi morala Komisija v skladu s členom 4(7) redno ocenjevati ustreznost kazalnikov, vključno z njihovo sestavo, določenimi pragovi in uporabljeno metodologijo, in jih po potrebi prilagajati ali spreminjati.

⁽¹⁾ COM(2013) 342 final.

⁽²⁾ UL L 306, 23.11.2011, str. 25.

⁽³⁾ Mnenje ECB CON/2011/13 z dne 16. februarja 2011 o reformi gospodarskega upravljanja v Evropski uniji (UL C 150, 20.5.2011, str. 1). Vsa mnenja ECB so objavljena na spletni strani ECB na naslovu <http://www.ecb.europa.eu>

- 1.3 V tem okviru je Komisija sprožila zakonodajno pobudo, da se zagotovi kakovost statistike za postopek v zvezi z makroekonomskim neravnotežjem. Cilj pobude je zagotoviti, da se bo makroekonomska in finančna statistika, ki je relevantna za oblikovanje kazalnikov preglednice za postopek v zvezi z makroekonomskim neravnotežjem, ki jih določi Komisija na podlagi člena 4 Uredbe (EU) št. 1176/2011 (v nadaljnjem besedilu: podatki, relevantni za postopek v zvezi z makroekonomskim neravnotežjem), pripravljala, spremljala in objavljala na način, ki daje zanesljive in neodvisne rezultate. Predlagana uredba določa, da lahko Komisija opravi obiske, da preuči morebitne težave, in predlaga Svetu, naj naloži globe državam članicam, ki namerno ali zaradi hude malomarnosti napačno prikazujejo podatke, relevantne za postopek v zvezi z makroekonomskim neravnotežjem.
2. **Priprava makroekonomske in finančne statistike za podporo ekonomske in monetarne unije ter drugih politik Unije**
- 2.1 Kazalniki za postopek v zvezi z makroekonomskim neravnotežjem so praviloma izpeljani iz razpoložljive makroekonomske in finančne statistike, kot so statistika plačilne bilance ter finančni in nacionalni računi. Evropski statistični sistem (ESS) in Evropski sistem centralnih bank (ESCB) ⁽¹⁾ že vrsto let v okviru svojih pristojnosti pripravljata to makroekonomsko in finančno statistiko ter stalno uporabljata mehanizme za zagotavljanje kakovosti statistike, s katerimi zagotavljata, da je ta statistika skladna z mednarodnimi statističnimi standardi, zanesljiva in primerljiva med državami članicami.
- 2.2 ESS in ESCB z zagotavljanjem ravnovesja med pravočasnostjo, zanesljivostjo in stopnjo podrobnosti pripravljata makroekonomsko in finančno statistiko, ki ustreza namenu, in to na stroškovno učinkovit način. Statistični podatki, ki se pripravljajo pogosto, so manj podrobni, da bi se tako lahko zagotovila njihova pravočasnost, podrobnejši statistični podatki pa običajno postanejo razpoložljivi z daljšim časovnim zamikom. Pri pripravi se uporabljajo statistične tehnike in strokovne presoje, poleg tega pa ti statistični podatki temeljijo na raziskovanjih, upravnih podatkih in potrebnih ocenah. V celotnem procesu se upošteva tudi potreba po tem, da se omeji breme poročanja za poročevalske enote, kot so mala in srednje velika podjetja.
- Makroekonomska in finančna statistika je že vrsto let podlaga za odločitve o ekonomski in denarni politiki na nacionalni in evropski ravni. To statistiko v svojih poročilih o nadzoru uporabljajo tudi mednarodne organizacije, kot sta Mednarodni denarni sklad in Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj.
3. **Zagotavljanje kakovosti statistike za postopek v zvezi z makroekonomskim neravnotežjem s strani ESS in ESCB**
- 3.1 Za zagotavljanje kakovosti makroekonomske in finančne statistike skrbita ESS in ESCB kot pripravljavca evropske statistike. ECB meni, da je na splošno ob tej ureditvi zagotavljanja kakovosti nastala visokokakovostna statistika, ki podpira ekonomsko in denarno politiko ekonomske in monetarne unije ter celotne Unije.
- 3.2 Za statistiko plačilne bilance, finančne račune, nacionalne račune, statistiko državnih financ in statistiko cen veljavna statistična zakonodaja Unije že predpisuje redna poročila o kakovosti statističnih podatkov, ki so pogosto priložena k seznamom, ki vsebujejo opis virov in metod, uporabljenih pri zbiranju statističnih podatkov.
- 3.3 Poročila o kakovosti, ki jih pripravljata ESS in ESCB, med drugim vsebujejo oceno, ali so pripravljene statistični podatki skladni z zahtevami prava Unije, ali so zanesljivi in primerljivi med državami članicami ter ali ustrezajo namenom, za katere se uporabljajo.
- 3.4 Okvir kakovosti, ki ga predvideva predlagana uredba, je usmerjen v statistične podatke za postopek v zvezi z makroekonomskim neravnotežjem, zanemarija pa druge namene ekonomske in denarne politike. Tako kaže, da se z njim vzpostavljajo vzporedne ocene kakovosti, namesto da bi se statistični podatki za postopek v zvezi z makroekonomskim neravnotežjem vključili v obstoječe okvire kakovosti.
- 3.5 Zato ECB priporoča, da se namesto tega, da se s predlagano uredbo uvede nov okvir za zagotavljanje kakovosti, tudi za statistične podatke za postopek v zvezi z makroekonomskim neravnotežjem uporabi

⁽¹⁾ Glej Uredbo (ES) št. 223/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2009 o evropski statistiki (UL L 87, 31.3.2009, str. 164) in Uredbo Sveta (ES) št. 2533/98 z dne 23. novembra 1998 o zbiranju statističnih informacij s strani Evropske centralne banke (UL L 318, 27.11.1998, str. 8).

obstoječa ureditev zagotavljanja kakovosti, ki jo imata ESS in ESCB. Ta pristop podpirajo načela ustreznosti podatkov, stroškovne učinkovitosti in čim manjšega bremena poročanja, kakor so določena v Uredbi (ES) št. 223/2009 in Uredbi (ES) št. 2533/98.

4. **Izboljšanje zagotavljanja kakovosti statistike prek tesnejšega sodelovanja ESS in ESCB**

- 4.1 Ker si ESS in ESCB delita odgovornosti za pripravo makroekonomske in finančne statistike, ki je podlaga za kazalnike za postopek v zvezi z makroekonomskim neravnotežjem, morata ta dva sistema tesno sodelovati, da se zagotovi kakovost te statistike, kakor se zahteva po členu 9 Uredbe (ES) št. 223/2009 in členu 2a Uredbe Sveta (ES) št. 2533/98 ter kakor je poudaril Svet v sklepih o statističnih podatkih EU z dne 30. novembra 2011 in 13. novembra 2012 ⁽¹⁾.
- 4.2 Ob upoštevanju zgoraj navedenega ECB izpostavlja delo, ki ga je začel Odbor za monetarno, finančno in plačilnobilančno statistiko (OMFPS) z namenom, da oceni kakovost in primerljivost podatkov, relevantnih za postopek v zvezi z makroekonomskim neravnotežjem, po sedanjem statističnem pravnem okviru. OMFPS lahko tudi svetuje o možnostih za izboljšanje seznanjenosti javnosti s takimi vprašanji. Ko bo delo OMFPS napredovalo, bi lahko praktično ureditev sodelovanja med ESS in ESCB pri okvirih zagotavljanja kakovosti statističnih podatkov za postopek v zvezi z makroekonomskim neravnotežjem določili v memorandumu o soglasju, če bi to ocenili za ustrezno.

V Frankfurtu na Majni, 10. oktobra 2013

Predsednik ECB

Mario DRAGHI

⁽¹⁾ Sklepi Sveta o statističnih podatkih EU, 3129. zasedanje Sveta za ekonomske in finančne zadeve, Bruselj, 30. november 2011, in sklepi Sveta o statističnih podatkih EU, 3198. zasedanje Sveta za ekonomske in finančne zadeve, Bruselj, 13. november 2012, dostopno na spletni strani Sveta na naslovu <http://www.consilium.europa.eu>